

„Soča“ izhaja vsak petek in velja
pošto prejemana ali v Gorici na dom
pošiljana:

Vse leto f. 4.50
Pol leta 2.30
Četrt leta 1.20

Pri oznanilih in prav tako pri „po-
lanicah“ se plačuje za navadno tistop-
no vrsto:

8 kr. če se tiska 1 krat
7 „ „ „ 2 „
6 „ „ „ 3 „

Za večje črke po prostoru.

SOČA

Posamezne številke se dobivajo po
10 soldov v Gorici v tobakarnici v go-
sposki ulici blizu „treh kron“, in
na starem trgu. — V Trstu v tobakarni-
ci „Via della caserma 3“.

Dopisi naj se blagovoljno pošiljajo
uredništvu „Soče“ v Gorici v Hilarijanski
tiskarni, naročnina pa oporavnitvju „Soče“
na Korenjski v Stična - vi. hiši št. 10 II.
nadst.

Rokopisi se ne vračajo; dopisi naj
se blagovoljno frankujejo. — Delalcem
in drugim nepremožnim se naročnina
zniža, ako se oglase pri uredništvu.

Poročilo

o javnem zboru, katerega je sklical gosp. drž. poslanec dr. Josip Tonkli dne 24. t. m. v Gorico v polaganje računa o svojem delovanju v drž. zboru.

Danes ob 11. uri predpoludne zbralo se je v dvorani goriške slov. čitalnice nad 150 volilcev, županov, podžupanov, učiteljev, duhovnov in drugih veljavnih mož iz okrajnega glavarstva Goriškega, Sežanskega in Tolminskega. Kot vladni komisar udeležil se je tega zbora p. n. gosp. dvorni svetovalec baron Franjo Rechbach. Na predlog dekana kanalskega g. Vidica proglasil se je z vsklikom za predsednika zboru gospod župan Črniški Franjo Leban.

Predsednik odpre zborovanje in da besedo gosp. drž. poslancu dr. Tonkliju, in ta prebere naslednje poročilo:

„Slovenski možje, slavna gospoda!

Sprejmite pred vsem moj presrečen pozdrav in mojo toplo zahvalo, da ste se na moj klic sešli v tako lepem številu in mi s tem skazali nezasluzeno čast.

Ravno danes je prošlo leto, od kar sem na tem mestu k Vam govoril in Vam razvijal svoj program kot kandidat za častno pa težko mesto državnega poslance, in obljubil, da se bom po tistem programu ravnal in Vam pokladal vsako leto račun o svojem delovanju v državnem zboru. Evo, danes spolnujem Vam storjeno obljubo.

V svojem programu sem bil obljubil, da bom podpiral vsako nam prijazno ministerstvo, da bom na to delal, da dosežemo tudi mi Slovenci narodno enakopravnost in sicer v uradih in šolah, in da se bom potezal za vse pravice svojega naroda na duševnem in materialnem polju.

Potrudil sem se tudi zares vestno in resno, da bi spolnjeval storjene obljube. Ko je bil državni zbor dne 30. novembra 1880 k zborovanju sklican, je bila moja prva skrb poizvedeti, ali je sedanje ministerstvo pod vodstvom grofa Taaffe-ja res nam prijazno, in ali namerava ono resno tudi nam narodno enakopravnost podeliti. V ta namen sem stopil v dotiko z merodajnimi krogi in prepračil sem se, da je sedanja vlada z resno in preudarjeno voljo izvolila si za geslo: storiti mir in spravo med narodi in podeliti vsem narodom, toraj tudi slovenskemu, narodno enakopravnost. Na to sem koj sklenil, to vlado podpirati, in v ta namen stopil sem v klub desne srede, ki je pod vodstvom slavnega in mnogozasluznega grofa Hohenwarta. Povdarjal sem v tem klubu že v prvi seji potrebe našega naroda na duševnem in materialnem polju in prosil ta slavni zbor za njegovo zdatno podporo, katero mi je ta tudi obljubil.

S pomočjo tega kluba sem bil izvoljen v teku leta v pet najvažnejših odsekov državnega zbora, v katerih sem po svoji moči in po priliki vselej zagovarjal vsakovrstne interese svojih volilcev, da, slovenskega naroda celega, in moji dotični govori v jezikovnem odseku so Vam itak znani po časopisih.

Tudi v celi zbornici sem se boril neustrašljivo, ne gledé na desno ne na levo za Vaše interese, kakor ste čitali v raznih časopisih.

Gledé dosege narodne enakopravnosti v uradih in v šolah sem podal gosp. predsedniku ministerstva program, kateri Vam je tudi znan iz mojih govorov v drž. zbornici.

Kar se tiče materialnih uspehov za svoje volilce, smem omenjati prav zdatnih podpor, dovoljenih od državnega zbora skladovnim cestam v Tolminkem okrajnem glavarstvu in pa zneska dovoljenega za preloženje državne ceste pri Plavi.

Omenjati moram posebno moje obnašanje nasproti načrtu postave o preustrojenju hišnega davka, o postavi gledé odločenja glavne vsote zemljišnega davka in gledé predloga gosp. Lienbacherja za polajšanje dolžnosti obiskovanja ljudske šole.

Pri hišnem davku sem se dal voditi od načela, da se ima ta davek razdeliti v primeri premožnosti, da toraj premožniši državljani, kateri imajo lepa in obširna poslopja, lažje plačujejo viši davek nego mali posestniki, kateri imajo hrame le za potrebo in ne za

kinč; zatoraj bi po postavi, sprejeti od poslanske zbornice, mali posestniki in bajtarji primerno nizki hišni davek plačevali.

Zemljišni davek sloni na čistih dohodkih zemljišč. Da bi se čisti dohodek zemljišč poizvedel, bile so ustanovljene od postave leta 1869. posebne avtonomne komisije, katere končno o čistem dohodku zemljišč sklepajo. Na te komisije nima po postavi upliva niti ministerstvo, niti državni zbor.

Ker ni zamogla poslanska zbornica uplivati na izdelke centralne komisije, je skrbela za to, da se glavna vsota zemljišnega davka ne poviša, in odločila je za 15 let letno vsoto 371/2 milijonov gl. letnega davka. Da bi se pa tistim deželam, ki so preobložene vsled nove cenitve zemljišč, breme zlažjalo, se je sklenila postava, po kateri bodo plačevali preobloženi posestniki vsoto, ki presega davek leta 1880 le po desetinah, začeni v letu 1881 z eno desetino, katere se skozi deset let pomnoži leto za letom za eno desetino, in pa druga postava, s katero so bili podaljšani obroki za vložnje reklamacij proti cenitvi in uvrstitvi zemljišč do 15. junija 1881. Ravno po reklamacijah se bodo dale marsikake krivice popraviti, ker je ministerstvo zaukazalo dotičnim komisijam, da se imajo na reklamacije vestno ozirati. Večjega olajšanja ni bilo doseči. Pa tudi to polajšanje je zdatno, ako se pomisli, da so nameravali ustavoverci, dokler so bili na krmilu glavno vsoto zemljišnega davka povišali na 44 milijonov gl. na leto.

Lienbacherjev predlog je nameraval doseči polajšanje dolžnosti obiskovanja ljudske šole v tistih deželah, kjer morajo otroci vsled državne postave od leta 1869 od končanega 6. do dovršenega 14. leta starosti ljudsko šolo obiskovati. Predlog se je glasil, da imajo starši pravico zahtevati, da se njihovi otroci po končanem 12. letu starosti imajo oprostiti dolžnosti vsakdanjega obiskovanja ljudske šole, in da imajo v 13. in 14. letu starosti obiskovati le nadaljevalne tečaje, če dokažejo, da so v čitanju, pisanju in računstvu in pa v veronauku zadosta izurjeni.

Ker je pri nas itak vsled posebnega sklepa dež. šolskega sveta dolžnost vsakdanjega obiskovanja ljudske šole na 6 let skržena, podpiral sem tudi jez Lienbacherjev predlog, ker sera prepričan, da s tem se omiki in izobraževanju nič ne škoduje, deželam in staršem otrok pa veliko koristi.

Naj omenjam tudi postave za zatiranje oderuštva in pa odgovora ministra grofa Taaffe-ja, v katerem je razvil program, po katerem namerava sedanja vlada pomagati kmečkemu stanu zoper obožanje, in kateri odgovor je vzročila posebna interpelacija desnega kluba, podana po načelniku grofu Hohenwartu, in prepračili so boste, da je desnica in sedanja večina drž. zbornice, kateri tudi jaz pripadam, storila, kar je bilo v njeni moči v pospešitev materialnih interesov svojih volilcev.

Poslanska zbornica je v pretekli sesiji prav marljivo delala in veliko postavnih predlogov izvršila, kateri pa še čakajo izvršitve v gosposki zbornici, o kateri se ne da trditi, da bi se bila z delanostjo posebno obnesla.

Ceravno smo bili vsi slovenski poslanci v drž. zboru složni in edini, in smo odločno terjali v zbornici, po spomenicah in privatno od ministrov vpeljanje narodne enakopravnosti v šolah in uradih, in nas je v tem podpirala cela desnica, smo vendar v tem oziru le malo dosegli. Tega ni zakrivila slaba volja ministerstva — izvzemši gosp. ministra za bogočastje in nauk, kateri je sicer poln sladkih besed in obljub, ali brez dejanj — marveč so tega krive razmere, v katerih živimo. Pred vsem nam nasprotniki vselej ugovarjajo, da naš jezik ni še dosegel tiste stopinje razvitka in napredka, da bi bil sposoben za predavanje vseh znanosti in ved na srednjih šolah in na učiteljskih izobraževališčih, in da nimamo dovolj kujig v slovenskem jeziku tiskanih; največje zapreke pa delajo nam osebe, ki so na čelu šolskih svetov in v ministerstvu nauka, ker tem ne gre v glavo, da bi se do sedaj sistematično zatirani in zaničevani slovenski jezik mogel vpeljati kot učni jezik v srednje šole; najhujši sovražniki temu so pa ustavoverski Nemci in

nemčurški Slovenci, na katere oni kot na zvedence kažejo.

Vendar pa smem trditi, da se stvari na bolje obračajo, in da smemo upati, da bomo pod Taaffejevo vlado polagoma narodno enakopravnost, za katero bijemo hud boj že 20 let, dosegli.

Vprašati bi me vtegnili, ali menim, da je Taaffejeva vlada na trdnem, in da se še nadalje ohrani? Na to Vam koj odgovorjam.

Minister grof Taaffe je dobil od našega viteškega vladarja, presvetlega cesarja, česar ljubezen enakomerno gori za vsa narode, njegovemu modrenu vladanju izročene, nalogo, storiti mir in spravo med narodi. Grof Taaffe se naslanja pri izvrševanju tega teškega posla na večino državnega zbora, na desnico. Desnica državnega zbora podpira in hoče podpirati Taaffeja, in je sedaj trdno združena, in ne bo se dala razrušiti.

Pa državni zbor ima tudi gosposko zbornico, in v tej ne veje tako prijazen veter grofu Taaffeju kakor v poslanski zbornici; zatoraj mora biti njegova prva skrb, da pomnoži gosposko zbornico za toliko novih udov, da si zadobi tudi v tej zbornici večino. Ako on to doseže, je njegov obstoj utrjen gledé državnega zbora. Obstoji sedanjega ministerstva pa bi znale pretiti nevarnosti še od dveh strani, to je od Translajtanije in od nemškega cesarstva; ali od teh strani se on nima bati biti podkopan, ker minister Taaffe in desnica poslanske zbornice priznavata odkritosrčno obstoj dualizma, in ravno tako zvezo naše države z nemškim cesarstvom.

Mož pa, kateri vodi nemško cesarstvo, je že davno pregledal, spoznal in preračunal, da je ta zveza bolj trdna in bolj koristna, ako vlada v Avstriji ministerstvo, ki se naslanja na večino narodov avstrijskih, kot da bi vladalo ministerstvo, ki pritiska Slované na zid in se naslanja le na nemško-ustavoversko stranko.

Ker toraj minister Taaffe se nima bati podkopavanja od zunaj, se naslanja na ogromno večino avstrijskih narodov in uživa popolno zaupanja presvetlega cesarja, ni dvomiti, da se bo še nadalje vzdržal in izvršil teško pa častno nalogo, in storil mir in spravo med avstrijskimi narodi in tako utrdil in ukrepil našo ljubo Avstrijo, da se bode uresničil pregovor: Austria erit in orbe ultima.

Razložil sem Vam, častita gospoda moje delovanje kot državni poslanec in pričakujem od vas z mirno vestjo razsodbe.

Ko konča državni poslanec svoje poročilo, zadonijo glasni živijo klici.

Predsednik odpre razpravo o poročilu in da besedo Martinu Makaroviču, posestniku in volilcu z Vrha pri Kanalu. Ta prebere naslednji predlog:

„Spoštovani možje volilci, častita gospoda!

Slišali smo zdaj iz ust g. državnega poslance, kaj in koliko je delal za svoj volilni okraj in sploh za našo Goriško deželo. — Slišali in brali smo pa že prej, da je temu tako in le gola resnica, kar je g. drž. poslanec zamogel očitno povedati. — Vemo pa tudi po drugih zanesljivih virih, da je g. drž. poslanec še veliko več delal tajno in to z naj boljšim uspehom, kar se pa ne da tukaj očitno razpravljati.

Moje prepričanje je, in gotovo vseh volilcev, da do sedaj se je g. dr. Tonkli najkrepkeje, najpogumneje in najbolj očitno potegnil za pravice našega naroda in potrebe svojih volilcev. — Opravičil je popolnoma naše, katere smo va-nj stavili; ne samo opravičil je to, ampak tudi prekosil. Pač gotovo zasluži g. drž. poslanec dr. Tonkli naše popolno zaupanje in srčno zahvalo.

Zato stavim naslednji predlog:

Danes tukaj zbrani volilci drž. poslance za Sežanski, Goriški in Tolminski politični okraj izrekamo svojemu drž. poslancu, volecenjemu g. dr. J. Tonkliju javno in iskreno svojo zahvalo, 1) da je tako krepko zagovarjal naše narodne pravice, 2) da je tako pogumno se potegoval za naše gnotne potrebe in težnje; 3) mu čestitamo, da se mu je posrečilo toliko tisočev pridobiti za ceste na Goriškem; in 4) mu na

posled izrazimo in damo svoje popolno zaupanje.

Tudi ta predlog spremlja se z mnogimi živjolkici.

Na to poprima besedo gosp. Grča, vikarji v Čepovanu, in podpira, v daljšem temeljitem govoru predlog volilca Makaroviča.

Ker se ni oglasil noben drug govornik, je dal predsednik glasovati o Makarovičevem predlogu, kateri je bil sprejet enoglasno in z gromovitimi živjolkicami.

Na to popraša predsednik, ali ima kateri iz volilcev izraziti in izročiti drž. poslancu kako posebno željo.

Volilec Makarovič prime za besedo in izraža željo, naj bi drž. poslanec na to delal, da bi se davki ne pobirali po eksekutivni poti ravno tako, kadar se val pridelki na polji visijo, ampak se le potem, kadar so pridelki pobrani in se laglje davki plačujejo.

Ker se ni noben volilec nadalje oglasil, da bi se kake želje izrazil, prosi za besedo drž. poslanec dr. Tonkli in govori tako: „St. gospoda! današnji zbor je dokazal, da se volilci popolnoma vjemajo z mojim dosedanjim delovanjem, z mojimi načeli in političnimi nazori, in da smo volilci in poslanec v vseh političnih vprašanjih popolnoma edini. To me napolnjuje z neizrečeno radostjo, se zadostenjem in veseljem in me bo spodbujalo na tej poti še pogumnejše boriti se za vse, gmojne in duševne interese svojih volilcev in celega slovenskega naroda, kar bo tudi v korist naše ljube Avstrije. Zato se tudi jaz Vam, dragi mi volilci, srčno zahvaljujem za meni izkazano popolno zaupanje, in bodite prepričani, da se bom tudi prihodnje neumorno trudil v doseg toliko zaželeno narodno enakopravnosti in branil vsakovrstne Vaše interese.“

Zbor sprejme te besede z glasnimi živjolkicami. Predsednik gospod Leban omenja, da se imamo zahvaliti našemu preljubemu Cesarju za podeljene priliko, da se smemo prosti shajati in svoje želje izraževati, in vabi zbor naj bi v dokaz hvaležnosti zaupil presvetlemu Cesarju Franjo-Josipu trikratni živijo.

Celi zbor zaupje gromovito trikrat živijo. Potem sklene predsednik zborovanje ob 12. uri.

Goriški deželni zbor.

Po veliki maši v prestolni cerkvi v torek ob 10. zjutraj je odprl deželni glavar pl. dr. Pajer ob 11. uri istega dne deželni zbor goriški z naslednjim, izvirno italijanskim govorom:

„Čestita gospoda, srčen Vam pozdrav!

Cesarski ukaz od 2. t. m. mi je naložil prijetno dolžnost, združiti Vas v zbornico, da odoprem danes navadni red našim pravilom.

Med sklicanimi zbiri se nahajamo mi z našimi brati istrskimi in z Dalmatinci v prvi vrsti in s hvaležnim srcem nam je pripoznati zasluge visoke c. kr. vlade, da je ocenila in primerno se ozrla na naše posebne razmere, ko je skrbela za zgodnje sklicanje.

Zato pa nam je pričeti v sedanjem zasedanju zborov civilizacijskih kraljestev in dežel z zgledom, vrednim za posnemanje. Plemeniti in kaj vabljiva naloga, ali neizrečno trnjeva in težavna v pretečenih neredih, ktere napravljajo okoli nas viharji valovi, vzbujeni po trdovratnem boji, ki se je vnel med pravom priboritev in ravnovažnimi težnjami duha enakopravnosti.

Samouprava (avtonomija) deželska in občinska, narodnost, prostost politična in socialna organizacija, podelite so velikansko polje izhlapu, kakor teku (apetit) individualnemu in nezmernemu napuhu plemenskemu, takó pohlepnosti in poželjivosti; redkokrat, le prerediti, plemenitev v zletu srečno navdahnjenega patriotizma.

Ali bomo morali mi iskati blagor naše ljubljene pokrajine, ali bomo morali iskati pravično obliko za izražanje zahtev, potreb in želja naših volilcev v združenju z nemirnimi duhovi, ki razsajajo drugod v preprih za prvenstvo in gospodarstvo?

Ne verujem tega. Dvajset let, od kar obstoji naša zbornica, vedela se je ona gibati v mejah zmernosti, vedela je toliko močro vladati se, da je prestigla in zatrla razpore, katerih ni bilo možno odbiti v drugih pokrajinah, nahajajočih se v političnih in narodnih razmerah manj položnih.

Zvesti tem starim zapovedim (maksimam tradicijonalnim) nadejam se jaz, verujem jaz, da bomo mogli, znali in hoteli pridobiti si zaslug za našo pokrajino ne da bi morali zarudeti pred drugimi.“

Nato nadaljuje dež. glavar v slovenskem jeziku: „Tudi Vi, dragi slovenski tovarši, katere iskreno pozdravljam, ste vedno pripomagali reševati v miru in v bratovski složnosti važne svoje naloge. Vaša razumnost, Vaše preskušeno domoljubje mi dajata poročstvo, da boste tudi za naprej uspešno sodelovali.“

Potem zopet laški:

„Blagosloveni pogodbo bratavske zveze, zategnimo tedaj, čestita gospoda, z navdušenjem voz, ki naj nas veže kot prave lojalne sinove na avstrijski zemlji z Onim, katerega smo vedno ljubili in častili kot najboljšega vladarja, in pozivljam Vas zatorej, da mu vslikamo gorak in globok poklon: Živel presvetli naš cesar Franc Jožef I.“

Poslanci zagrlé: Evviva, Živio!

S tem se je pričela 1. seja dež. zbora, ker je bilo zbranih postavno število poslancev. Dež. glavar pozdravi in predstavi potem zbornici vladnega komisarja, p. n. bar. Rechbach-a. Glavar obžaluje na to, da se je dež. svetovalec g. Ant. Gorjup odpovedal poslanstvu, in ga pohvali zaradi izvrstnih njegovih lastnosti, zaradi strokovnjake znanosti, delavnosti in prave domoljubnosti. Ker je bil zaslužen g. Gorjup dež. odbornik, pride volitev njegovega naslednika na dnevni red v eni prih. sej.

G. Vil. pl. Ritter je bil zadržan, da ni mogel biti danes navzoč.

Seja se sklene ob 11 1/2 uri.

Ker je zadostno število poslancev zbranih, odpre se druga seja takoj ob 11 3/4 predpoludne.

Predsednik priobči naslednje spise:

a) Od namestnije v Trstu z dopisom od 26. avg. tek 1., naj dež. odbor izrazi svoje mnenje o preuravnavi administrativnih oblastnij, oziroma o ustanovitvi okrajnih zastopov;

b) od c. k. namestnije v Trstu, ki pozivlja z dopisom od 15. t. m., naj dež. zbor izvoli 4 ude in 4 namestnike v komisijo za pregledovanje ugovorov za stran uravnave zemljiškega davka;

c) od iste c. k. namestnije, ki vabi z dopisom od 1. jun. t. l., naj dež. zbor razodene, kakó meni, naj bi se morda preuredila domovinska postava od 3. dec. 1863.

Ti spisi pridejo v eni prih. sej na dnevni red. Potem naznani predsednik okoli 30 peticij, ktere se izročé odsekom, ko se izvolé.

Po pristopu na dnevni red poroča dež. odbornik dr. Abram o volitvi poslanca Tolminkih kmečkih občin. Volitev g. Jos. Devetaka se potrdi.

Po predlogu poslanca Dottori-ja se izvolé 3 odseki po 7 udov.

V finančni odsek so izvoljeni:

Vil. pl. Ritter, predsednik, — Gasser Ivan, — dr. Josip Tonkli — Del Torre Josip, — Jonko Matija, — Povše Franc, — Kocijančič Andrej.

V pravni odsek:

Nj. Ekscelenca grof F. Coronini, predsednik, — dr. Josip Abram, — Del Torre Josip, — dr. Josip Deperis, — Josip Devetak, — Pagliaruzzi Isidor, — Leopold grof Strassoldo.

V peticijski odsek:

Dottori Anton, predsednik, — dr. Josip Abram, — Benardelli Nicolò, — Faganel Josip, — Kovačič Ignac, — dr. Josip Maurovič, — Mohorčič Franc.

Poročevalce si heče imenovati vsak odsek posebe.

Poslednjič oddá poslanec dr. Deperis v imenu dež. odbora računске sklepe za l. 1880 in pravdarke za l. 1882 vseh zalogov, katere oskrbljuje dežela; zbor jih izroči finanč. odseku v obravnavo.

Seja se potem sklene ob 1/2 ure popol. in napové se prih. seja za v ponedeljek 29. t. m. ob 5. uri popol. (Dnevni red se še le objavi).

Dopisi.

Iz goriške okolice, 22. avg. (Izv. dop.) Božja pot v Mirnu na Gradu je po Goriškem dobro znana. Glavni praznik je na kvatranco jesensko; takrat pride ljudstva brez števila ne samo z Goriškega, Slovencev in Furlanov, ampak tudi od Trsta in Vipave.

Kakor na romarskih krajih navadno, takó pride tudi na Grad veliko število romarjev, kateri želé opraviti sv. spoved in prejeti sv. obhajilo, in to število je kako leto, posebno ako je oni praznik vreme ugodno, prav veliko. Treba torej da se dovolj duhovnov tje kaj pokliče, ne samo za asistencijo pri vel. maši, ampak tudi, da spovedujejo in sicer v večer pred praznikom, kakor tudi na praznik od ranega jutra naprej. Potem bodo ljudje imeli ta kraj za romarski, ako bodo tudi posluženi, kakor so posluženi na družih romarskih krajih. Pretekla leta je bila v tem obziru velika pomanjkljivost; ljudi za spoved je bilo veliko, spovednikov pa malo, in še ti so prišli še-le potem, ko so doma, kjer službujejo, odmaševali. — Po taki poti se romarji ne vabijo na to božjo pot, ampak od nje odvrtaajo. Letos je upati, da se v tem veliko poboljša.

Nekaj drugega tudi ne sme ostati neomenjeno. Navado imajo romarji, ki pridejo na Grad, dajati po 1 gl. 5 kr., če se ne motim, v „zlate bukve“. Ti doneski so namenjeni za dodelanje in olepšanje nove cerkve na Gradu, ima se pa za vse take dobrotnike, ne vem koliko in kdaj, tako imenovanih „večnih maš“ ustanoviti. Te dobrotnike vpisuje in denar prejmele gradenski cerkvenik, kar marsikterim, imajo oči, da vidijo, ne more biti po volji. Cerkev... naj dela svoj posel, ga ima dovolj, posebno tiste dni; za vpisovanje dobrotnikov pa in prejemanje denarja naj bi bil en duhoven postavljen in to enkrat za vselej. — Če je ranjki g. župnik imel gradenskega cerkvenika za „kapota“ pri zidnji nove cerkve, pri računih, pri prejemanji milodarov, naj bode tudi on odgovoren, sedaj pa se to ne sme nikakor dalje trpeti.

Spominja se še gotovo vsak, ki je bil kdaj na rečeno kvaternico na Gradu ali v Mirnu, koliko vesele da napravijo Mirničani po Mirnu. Komaj pridejo romarji delj z Grada na državno cesto, ustavi jih prvo plesišče, gredó malo naprej, ustavi jih drugo in tretje in še več. Na nobeno stran se ne moreš ugniti, mimo ali čez plesišče moraš iti. Piskanja, cviljenja in bobnanja je, kakor da bi imelo biti konec sveta. Na tej božji poti se romarjem tako godi, kakor se je Mojzesu, ko je, prejemi deset božjih zapovedij iz božjih rok, prišel z gore in videl izraelsko ljudstvo malikom se uklanjati, prepevati in plesati. — Ako menijo Mirničani s plesi več romarjev tje kaj privabiti, se jako motijo. Pravih romarjev ples ne vabi, ampak odvrta, ker dobro vodó, da se božja pot in ples združiti ne dasta; kakor kaj enacega po družih znanih romarskih krajih tudi nikdar najti ni. Ples vabi le plesa željno mladino, od te pa ne dobí ne le cerkev na Gradu nobene pomoči, ampak tudi Mirničani ne preveč dobička; z romarji pa je gotovo, da bodo cerkev in Mirničani zadovoljni.

Kakor se sliši, so mirenški možjé sprevideli, da imenovani plesi na cestah in javnih prostorih ne morejo poviševati gradenskega shoda na kvatranco, spoznali so pa tudi, da so taki plesi sploh, naj bodo kedar hočejo, otrokom in nedorasi mladini preveč pohujšljivi. Zato so v obč. soji 18. t. m. na predlog vrlega č. g. Mihaela Vuga, koop. in obč. odbornika, sklenili, v prihodnje plesa na cestah in javnih prostorih, naj bo na kvatranco ali kateri drugi krat, ne več dovoliti.

Slavno mirenško starešinstvo zasluži za ta sklep javno pohvalo, in naj bode v zgled in posnemanje tudi drugim občinam in obč. zastopnikom, kateri dovoljujejo plesišča staviti najrajše kam prav poleg cerkvá.

S pod Čavna, 12. avg. Mnogokrat mi je misel prišla v „Sočo“ kaj pisati; ker veselega noče priti nič na vrsto, naj nekaj pogovorim o obširnih zlegih. *)

Mnogi se čudijo naš velikim hudobijami ki se današnje dni vrše, i kaka mlačnost in nemarnost za vse dobro naše slov. ljudstvo objema. Ali kdor z vernim srcem premisli, kaj se je že vse po časnikih pisalo, in kako se govori po gostilnah, krčmah, po potih in cestah, se ne bo niti čudil — nego hvalil bode milost Božjo, da smo še živi.

Kdo ne vé, kako so oholi publoglavci tudi pri nas najvrednejše rodoljube blatali, zaničevali? Še našim „Novicam“, ki so svetla luč Slovincem, ki so se stanovito svojega programa držale, so že nekteri modrijani mračnost podtikali. Kako so pa taki, modrijani č. gg. duhovne čislali? Duhovnom bi bili isti modrijani pot zabranili še v šolska svetovalstva. Hvala Bogu, da se spoznanje čisti.

Ali hude napake so vendar še med nami. Koliko krat se je v novejši dobi opevalo pri kupicah vina: „Složno, složno, bračo milo — po slavi slavnej;“ pa kje vidimo danes kaj več sloge, ko pred 10. leti (razun drž. zbora?) Kako strankarstvo pri volitvah? Kako hiranje in umiranje potrebnih bralnic in čitalnic? Kaka svojeglavost nekih novejših pisateljev „da berimo, kakor pišemo“, kar jezik bolj otemnjuje, da ima ljudstvo manj veselja bravca poslušati? Ako najbolj omikani sosednji narodi drugači govoré ko pišejo, česa se imamo Slovenci sramovati? — A čemu tudi toliko časnikov, dajim ni živeti in ne umreti? Namestu enega pol. dnevnika sta dva. Eden lepoznavski bi tudi zadostoval ljud. čitalci, pralci naj bi se množili! Smejo zdihnimo vsi: Pomozi Bog nam k zloznosti!

Nič bolje ni v gmotnem oziru. Tisti, ki se mislijo dobre gospodarje, gledajo le zase. Šembrano malo jih briga, družba kmetijska, sloga in napredek občni. Slabši gospodarji pa še zase ne gledajo, kajti v svoji drzni ošabnosti zapravljajo, da je joj. Sleheri kmet hoče biti gospod, vsaka sirotica gospica. Kdo pameten more z veseljem gledati mlade dečke tobak pušiti i deklice toliko lišpati se? — Potem pa vse na davke in slabe letine kriči.

Neki vrli rodoljubi se po vsi moči trudijo, kmeta rešiti propada, ali vse posejilnice bodo le malo pomagale. Naj gotovejši pomoček kmeta rešiti in ohraniti je — poleg marljivosti pouznanost. Kakor je napuh vir vseh zlegov, tako je poniznost sidro ohranjenja in blaženja. Kjerkoli stroški pretehtujejo dohodke, mora nastopiti krah (polom.)

Duhovniki in verniki! vsi pomagajmo po močosti poboljšati ljudi. A z boljšimi ljudmi pridejo boljši časi. Da bi se zgodilo!

Ljudoljub.

Srpenica, 23. avg. Gospoda dopisnika iz Soče v 33. šte. „Soče“ je dopisnik z Bovškega v 34. šte. Soče glede Trentarske slovesnosti dobro zavrnil, in upam, da bode onej pravdi konec. Ali kar je mene primoralo, da moram tudi jaz njegovemu dopisu v 33. šte. „Soče“ oporekati, je njegovo poročilo glede seje bovškega cestnega odbora, s katerim poročilom je posebno Srpeničane napadal.

*) Častitemu kmečkemu starčku dame radi prostor, da po lastnih skušnjah izrazi svoje nazore in svoje čutenje.

Ured.

G. dopisnik piše: „Cestni odbor je imel v Bovcu dne 6. t. m. sejo, pri kateri je bilo tudi govorjenje o tukajšnji cesti, proti kateri (contra) so menda najhujši nasprotniki Srpeničani“. G. dopisnik, ste slabo podučeni, ako mislite, da so sami Srpeničani Vaši nasprotniki. Treba je, da vam na kratkem vse razjasnim glede Vaše ceste, da ne bodete Srpeničanov po svetu črtili. Vi, g. dopisnik, mislite, ker je v seji 6. t. m. samo eden od, in ta je Srpeničan, naš vrli gospod župan, Vašej cesti nasprotoval, da nima Vaša cesta hujšega nasprotnika od Srpeničanov. Motite se gospod! Kolikor vam Srpeničani nasprotujejo, toliko nič več in nič manj, s Vašemu podvzetju nasprotne tudi druge občine, zlasti pa Trnova in Žaga, kateri dve občini nimata nobenega zastopnika v cestnem odboru. (Za to je uže sčrbel sedanjí g. načelnik pri volitvi novega odbora). Da so posebno tri občine Trnovska, Srpeniška in Žagarska Vašej cesti nasprotne, se nikakor ne godi brez vzroka. Bodite, g. dopisnik, preverjeni, da nasprotniki Vaše ceste jo vam vsi privoščijo; pa ne le privoščijo, ampak tudi radi bi jo vam dozišali po nagali in vse stroške za dozidanje z vami pokrivali in prenašali. Ali kdo bode mogel Vašo cesto potem zdrževati? Kdor pozna Vaše kraje, zlasti pa pot od Kala do Soče, bode vam zmerom nasprotoval; kajti uže po vsakem malem deževju bode med Kalom in Sočo vsakrat obilo dela. Kaj pa še le po zimi, kadar bodo plazovi grmeli in ob času dolzega in hudega deževja, koliko ne bode cesta trpela? Saj ste sami prepričani, da večkrat o takem vremenu ne bode na mnogem kraju še sledu več od ceste, ako bi se dozidala. Pametni in razumni možje, ki poznajo vse razmere, pravijo, da za oskrbljevanje Vaše ceste ne bode zadosti 10% na leto. G. dopisnik! mi smo preubogi, da bi mogli vsako leto toliko za Vašo cesto doplačevati. Tedaj le zaradi oskrbljevanja smo vam nasprotni in zavoljo tega je tudi naš vrli g. župan v seji 6. t. m. edini nasprotno glasoval.

Pa ne le Trnovci, Srpeničani in Žagarci, ampak tudi Čez-Sočani bi bili Vaši nasprotniki, pa oni se držijo tega: „Do, ut des“, ali; mi vam cesto, vi pa nam — most. —

Najbolje moram mimo grede pa obžalovati Ložane, da je njih zastopnik cestnega odbora tako vnet za to cesto, morda iz posebne ljubezni do načelnika cestnega odbora, ali kaj?

G. dopisnik pravi konečno v svojem poročilu: „Naj pristavim danes samo to, da se mi Sočani tem u puntanju nikakor ne udamo, tem manje, ker je sam predsednik cestnemu odboru na našej strani.“ Temu se nič ne čudim, kajti g. predsednik, h kterega bogatiji je tudi veliko pripomogla Vaša dolina, se bode raji vozil, kot hodil do svojih podložnih, — sed sapienti sat. — Konečno, gospod dopisnik, nam Srpeničanom je silno neljubo, zlasti, ker Vas dobro poznamo, da rabite take izraze „temu puntanju.“ Jaz mislim, ako se kdo poteguje za svoje pravice, se ne pravi to puntati.*)

Srpeničan.

Politični pregled.

Cesarjev rojstni dan so po vseh pokrajinah obhajali svečano, tudi v novi Avstriji, kakor tudi na zunanjih dvorih, n. pr. na nemškem in ruskem dvoru. Knez Milan je v Ischlu osebno voščil cesarju. Cesar naš je kneza na mnogo strani te dni zelo častil. Povabil ga je k cesarski mizi, ga je obiskal in se z njim dolgo pogovarjal.

Tudi minister Haymerle se je 1½ uro pogovarjal s knezom, gotovo v političnih zadevah.

V Bosni in Hercegovini niso stvari še takó uredjene, kakor bi bilo ljudstvom v srečo. Pritožujejo se, da se Nemci in Magyari preveč vsiljujejo, ki po tuje občujejo z ljudstvom. Iz vsega se vidi, da bi te dve pokrajini Magyari radi pridobili in v obče svoje kraljestvo razširili. Zato je poslal zdaj njih min. Szlavy bar. Lappenna-o zaradi pravnih zadev v posedeni deželi; ta Lappenna pa je velik nasprotnik Slovanom. Magyari hočejo kakor nemški nacionalci Slovine zatreti; zato pa tu pa tam kričé, kakor da bi bil že Rus v njih deželi. Zató lažejo, kakor da bi bil že Rus z denarjem podpiral avstrijske Slovine po Ogerskem. Magyari zatirajo tudi Rumune; zato kričé, kakor bi rumunski Rumunci meje naše prestapljali. Magyari bi radi sovražstvo vzbudili med Rusijo in Avstrijo, da bi toliko laže Slovine zatirali.

Ustavovenci in Magyari se veselé pomnožene zveze z Italijo, da bi potem Nemci, Ma-

gyari in naši italianissimi po svoje in po starodavni navadi Slovine krčili in uničevali. Ob vsaki priliki take namere zapaziš. Magyari so sklenili, da naj bo po vseh nemagarskih krajih v ljudski šoli jezik magyarski obligaten predmet. Vse, kakor Nemci pri nas!

V Pragi so za novo gledališče nabrali že okoli pol mil. gold. Po vseh mestih in vaseh, pri knezih in beračih nabirajo darove. Judovski listi na Dunaji bi radi zopet dražili Čehe in Nemce, ki bi se kot ljudstva radi porazumeli.

V Petersburgu dobijo Poljaki svoje gledališče, ker Rusi niso več nasprotni enakopravnosti tudi za Poljake.

V Moskvi bo neki pravoslavni koncil, h kteremu se povabijo tudi katoliški duhovniki vseh slovanskih dežel.

Angleška ima v Fenjerjih najhujše nasprotnike, ki jo hočejo v vseh njenih delih razdejati in njeno vojno brodogeje razrušiti z dinamitom.

Po celem Francoskem so bile te dni volitve. Volitev je bilo 547, izvoljenih pa 483, na 64 krajih je treba še enkrat voliti. Med novimi poslanci so 403 republikanci, in med temi večina zmernih republikancev. Monarhistov je samo 38 in bonapartistov v vsem 42. Gambetta je komaj prodril, ali vendar na 2 krajih, kjer so najhujši radikalci. Pravijo, da stopi on zdaj na čelo novemu ministerstvu.

Na Španjskem so bile tudi obče volitve, in je ministerstvo dobilo ogromno večino (301) pristašev.

V Tuneziji so mohamedani razjarjeni proti Evropejcem. Francoski vojaki bolehaajo in umirajo. Nemiri se ponavljajo.

Domače stvari.

G. pl. Bosizio, glavar sezanski, odide, kakor smo privatno slišali, v Koper. Rodoljubi, ki umejo naše stanje, ne bodo tugovali po njem.

Predsedništvo c. kr. kmetijskega društva vabi udeležence k občnemu zboru, kateri se snide dne 29. avgusta t. l. ob 10. uri predpoludne v društveni pisarni.

Dnevni red.

1. Predlog o pogodbi, katera se ima skleniti med deželnim odborom in c. kr. kmetijskim društvom.
2. Volitev podpredsednika, vsled odpovedi gospoda pl. Viljema Ritter.

Dva popotna učitelja, 1 za Istro in 1 za Goriško vzame vsled določbe kmetijskega ministerstva trž. vlada v službo. Podučevati morata znati v obeh deželnih jezikih in v vseh predmetih, ki se podučujejo n. pr. na naši kmet. šoli. Hodila bosta po določbah trž. vlade po raznih krajih in vaseh podučevati, vsaj 30 krat v letu. Plača 1000 gl. in 500 gl. za poti. Prvo leto samo za poskušnjo. Prošnje se oddajo namestništvu v Trst do 10. sept. t. l.

Ob povodnji oni teden je bila Soča tako narastla, zlasti blizu Stračic, kakor neki že 30 let ne toliko.

Veterancev z Goriškega in Tržaškega se je bilo v nedeljo zbralo veliko število k patriotski svečanosti v Gradiški.

Veselica je bila velikanska in lepa; ljudstva se je bilo neki zbalo okoli devet tisoč število. Predsednik veteranom g. major Catinelli je bil poslal v ime veterancev cesarjeviču voščila za rojstni dan. Odgovor je došel takoj kot prijazna zahvala.

Preskušnja na slovenski kmetijski šoli v Gorici bila je sv. Jerneja dan. Došlo je dopoludne in popoldne razmerno obilo poslušalcev in izvedencev, zlasti tudi kmečkih posestnikov. Med drugimi dež. poslanci prišel je bil tudi eks. grof France Coronini.

Predmeti, iz kterih so se učenci izpraševali, bili so različni, kakor: živinozdravstvo, vrtnarstvo, travnikoslovje, čebelarje, sadjarje, praktično merstvo, kmetijsko knjigovodstvo in javna pisma. Poslednja smo videli, da niso samo skrbno in čedno izdelana, ampak v zgledih zares mnogovrstna in praktična. Vsak učenec je dobil prašanja iz naštetih predmetov. Kakor pri preskušnji za prvo poluleto, odgovarjali so učenci tudi ob tej priliki gladko, in z obilnim znanjem in z razumom. Poslušalci so se osebno prepričali, da učenci te šole morajo postati narodu v srečo. Na kmetijskem polji se znajo iz vsakdanjih praktičnih vaj izvrstno kretati. Tu ne kažejo samo svojega teoretičnega znanja, ampak tudi sposobnost in moč za delo težakovo.

Takó postajajo čvrsti na duhu in se utrjujejo telesno. Le naravno je, da so preskušnje dobro prestali. Dovolilo je letos kmetijsko šolo šest učencev, naured Pečenko in Pavlica, oboje iz Rifenberga, Lovrenčič iz Stanjela, Mušič iz Šmartnega in Ipavc iz Vedrijana (poslednja oboje iz Brd). Dva sta dovela preskusnjo izvrstno, dva s prav dobrim in dva z dobrim vspehom. Želimo jim enake srečnih vspehov v slovenski domovini; naj z ljubeznijo zanj delujejo kakor se jim je od narodnih učiteljev z ljubeznijo vsajal narodni duh pri podučevanju. Naj jim ostanejo učitelji vzgled, kakor tudi učenci te šole, ki že srečno delujejo v naši pokrajini!

Se li poznamo jeden drugega? Pod tem naslovom prinaša v 187. št. „Sl. Narod“ z Goriškega uveden sestavek, v katerem se razpravlja zadnja volitev na Tolminkem. Kolikor zadeva imenovani spis tudi uredništvo „Soče“, naj povemo, da smo mi imeli popolnem zanesljive poročevalce, ki so nam resnično poročali tudi za ono volitev. Mi bi z enim stavkom povedali, zakaj ni prodril „Sočin“ kandidat. Ta stavek zapisati so nam tudi nasvetovali. Ali na Tolminkem so razmere takó čudne, tudi po tem, kolikor jih pozna uredništvo „Soče“ iz svoje enoletne dobe, da se nam zdi potrebno te nenavadne razmere ob priliki nekoliko obširneje pojasniti slovenskemu svetu.

Poročilo dež. odbora goriškega na dež. zboru za prešlo leto do konca jul. t. l. je ravno dotiskano v ital. jeziku; slovensko poročilo ni še dokončano.

Fml. Schmigoz, poveljnik VII pešnemu oddelku v Trstu gre na lastno prošnjo v pokoj. Cesar mu je izrekel najvišje svoje priznanje za odlično nad 50 letno službovanje.

Banko za primorske Slovine snujejo v Trstu. Varnovalni odbor šteje premožne Slovine v Trstu.

Muzej v Ogleji. Dunajska vlada, ki je zadnjih let mnogo storila za izkopavanje starin v Ogleji, je pridobila tamo hišo od gr. Cassis-a za napravo muzeja. Oglejsko mesto izročí v muzej vse svoje starine, vendar samo kot svojo last, in je odločilo tudi denaren znesek. Vlada je pa obetala nadaljujo podporo tudi že za 1882. Čas je že, da se še reši, kar se zanašja najde, in da ne bodo tujci več imeli od starin v domačih tal, nego naša dežela sama.

V Pazinu, kjer irredentovci že pljuvajo (odpustite, č. bralci, da zaradi resnice tak izraz rabimo) po uradnikih in c. kr. profesorjih, ne dobi človek še zdravil ne v lekarni, ako ne zna ital. jezika.

Da, po Istri se godé nezasišane reči; upamo da se zgane vsaj dunajska vlada v skrajnem času!

G. F. Gerbič bo pel s svojim krasnim tenorjem prih. zimo v poljskem jeziku v Lovo.

Tabor Slovencev v Ptui je Slovincem prepovedan. Zoper to prepoved rodoljubj rekurujejo.

Vesteneck obsojen. Proti razsodbi po okr. sodniji, vsled katere je bil V. obsojen na 40 gl. ali 8 dni zapora, se je bil pritožil pri dež. sodniji, in 19. t. m. je bila obravnava v pričó mnogo odbrane inteligence. Dr. Schrey je brezvspešno vdrihal po okr. sodniji, tožniku in pričó. Tožnik g. Lapajne se je pa mirno, kakor prvokrat, sam zagovarjal. Vesteneck je zaradi razžaljenja časti tudi od dež. sodnije po §. 496, in sicer na 5 gl. kazni ali na en dan zapora obsojen. Ta razsodba ostane veljavna, in g. Vesteneck je dobil, kar je zaslužil, ker je slovenski jezik zasramoval.

Na delo! s tem klicem vabi po „Sl. N.“ rodoljub z Notranjskega slovensko zastopništvo in inteligenco na skupen shod v Ljubljano, da bi se skupno posvetovali, n. pr. tega septembra, kakó bi se pomagalo slov. narodu do materialnega blagostanja. Mi se vjemamo s takim nasvetom, in smo še v zadnji številki „Soče“ na prvi strani grajali slovenske narodnjake zaradi zanikarnosti, da premalo skrbé za materialni blagor tudi tam, kjer nam vlada in nasprotniki ne vežejo rok.

Na Goriškem v gorskih krajih zlasti moški pol leta dolgo zimo brez vsakega dela presede in prečepé po izbnih pečeh. Zunaj ne morejo delati; znotraj nimajo primernega dela. Z majhenimi izjemami ne poznajo nikakoršnega, najnižjega obrtnijskega dela, ne vedó, kakó bi si kaj zaslužili, pač pa jih sili dolgi čas zapravljati, kar imajo, za strupeno pijačo, ki se žganje imenuje, in ki jim polagamo od narave bistre možgane sežgé, da napravijo moč mišljenja in moč za plemenito čutjenje.

Čas bi bil, da tudi na Goriškem kaj ukrenejo in narod fizično in moralno otmejo s primernim delom. Domača obrtnija naj se uvede in udomači, pa bo boljše! Na delo tedaj, in shod v Ljubljani naj pot pokaže!

Teodor pl. Stefanovič, ki je še do letošnje spomladi izvrstno uredoval „Srpsko Zoro“ na Dunaji, dobil je imenitno službo pri srbski vladi. Ker so se bile v našem beogradskem dopisu vrinile pomote na to stran, naj povemo, kakor smo izvedeli iz najbolj-

*) Upamo, da g. dopisnik je ni takó hudo mislil, ker je samo lokalni, njemu gladek izraz rabil. Ur.

šega vira, da je g. Stefanovič postal tajnik zunanjega ministerstva v tiskovnem departementu in ob enem urednik vladnemu listu „Videlo“. Kmalu stopi tudi v drž. službo. On je prijatelj sedanje vlade in nasprotnik Rističev, in bi tedaj odstopil, ko bi sedanja vlada odstopila. G. Stefanoviču čestitamo tudi zaradi tega, ker vemo, da tudi Slovence visoko spoštuje in utegne tudi Srbom kot pisatelj naše razmere najboljše naslikati.

Na Kranjskem kakor na Primorskem! Pri nas skrbi tržaška vlada, da dobivamo eno-in-dvo-razrednice z obligatnim nemškimi jeziki.

Na Kranjskem imajo nemškutarji v dež. zboru in odboru odločitno besedo, in ravno zdaj dež. odbor razpošilja ukaz za 3— in 4 razrednice v katerih naj bo nemški jezik obligaten predmet. Cutijo konec dni, zato se napenjajo!

Narodni praznik v Logacu je donesel okoli 600 gl. čistega dohodka za Jurčičevo ustanovo. Praznik za enak namen hočejo napraviti v Ipavi.

Č. g. Anton Jugović, velezaslužni in visokočastni župnik borovniški, obhajal je v nedeljo v Borovnicah na Kranjskem zlato mašo. Farna občina je 76 letnega starčka nenavadno počastila in slavila ta dan. Isti dan se je blagoslovila tudi zastava tamnošnjemu „bralnemu društvu“. Ljubl. Sokolci so prišli slovesnost poviševati. Borovničanom, ki so vrli rodoljubje, ostane ta praznik v lepem spominu.

Kranjski dež. načelnik g. Winkler je podelil na rojstni dan cesarjev 100 gl. ubogim.

Požar v Kostanjevici kranjski je vpepeli več hiš in poslopij in naredil škode okoli 10.000 gl.

Českoslovansky spolek v Berlinu je praznoval svojo 20 letnico v družbi drugih slovanskih društev na Nemškem dne 21. t. m. Ker je bil ta dan tudi rojstni dan našega cesarjeviča, poslali so mu voščila. Kakor znano, cesarjevič zna dobro česki, in zares jim je takoj odtelegrafiral: „Išl. Vaše dobre blagopráni (voščilo) me velmi potěšilo (razveselilo), začez (zakar) Česko-Slovanskému spolku srdečnu děkuje (se zahvaljuje). Rudolf.“

Eskomptna banka za Gorico, Trst in Primorje se snuje v Ljubljani, kakor so telegrafovali včeraj v „Tr. Tagblatt.“ Ne vemo, koliko resnice bi bilo na tem.

Al. Bressan, iz Vidma, bivajoč v Ronkih, podložnik italijanski, obsojen je na 6 mesecev ječe, ker se je večkrat razžaljeval izrazil proti našemu cesarju. V našem cesarstvu ne bo smel več bivati.

Druga zvezda repatica se je letos prikazala, in se vidi tudi pri nas do konca tega meseca proti severozahodu. Oddaljena je od nas kakih 13 milijono milj.

Vsem p. t. gg. prijateljem in znancem, — posebno pa gospodom pevcem za nagrobno, — kateri so blagohotno spremili do gomile mojo ljubljeno so-progo

ANGELINO

Izrekan udano podpisani svojo prisrčno zahvalo!
JANEZ KAUCIČ.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

Več dopisov smo morali danes odložiti. Prosimu potrpljenja.

Razglas:

Neka oseba tukaj že več let sem lahkoverne, posebno ženskega spola, moti, češ, da ona je „zamaknena“, da v takem stanu vidi duše v vica, da izve, koliko sv. maš potrebujejo... in druge take praznoverske skrivnosti. Vorašana od radovednih po tej ali oni duši, jo gre naj prej zamaknena iskat, jo najde v vica, in potem določi, koliko sv. maš, da se potrebuje. Naroči tudi navadno, komu da jih imajo plačati — pa tudi sama za sv. maše vzame.

Tožavno mi je sicer take reči javno razkrivati; pa ker so že tako velike njim znane, in bolj znan kakor doma, in ker druge take primerne poti ne vidim, sem prisiljen tukaj razglasiti, da sem skušal naj prej z lepa pomilovanja vredno žensko zaradi njenega pohujšljivega — vražnega in škodljivega vedenja podučiti in posvariti — pa se ni dala.

Zato sem ji vsled dekreta pr. k. nadškofijstva v Gorici od 20. julija t. l. št. 1347 preteklo nedeljo 21. t. m. v cerkvi med službo božjo vse njeno kvantanje o zamaknenji, o dušah v vica, in koliko sv. maš da ta ali ona potrebuje — in druge enake prazne cance prepovedal, in ji zažugal, da se ji ne bodo delili sv. sakramenti, in tudi pokopana da ne bo po cerkveno, ako se vsemu temu prej ne odpove.

Javim to svojim p. n. duhovnim bratom v morebitno potrebo pri njih pastirstvu — pa tudi vsem tistim iz med sl. občinstva, ki so že morda na vražne limance obsedli, ali bi še lahko v nevarnost prišli.

Zdi se mi s tem stvar od cerkvene strani v javnosti dokončana.

Miren, 24. avg. 1881.

J. LUKEŽIČ, župnik.

Javna zahvala.

Našej ljudski knjižnici so nadalje darovali: čast. c. kr. profesorji, na c. kr. moškem izobraževališči v Kopru g. Vieč. Spintić, g. J. Melohnić in g. Fr. Franković 9 hrvatskih knjig. g. Jožef Pangerc iz Doline 18 raznih slov. knjig, tedaj šteje uže naša knjižnica 83 raznih zvez. Kmetje jih pridno prebirajo.

Čast. gg. darovalcem se toplo zahvaljuje v imenu odbora

And. Vertovec, tajnik in knjižničar čitalnišči. Dolina 18. avg. 1881.

Božjast

ozdravlja pismeno specialni zdravnik dr. Killisch v Draždanah (Dresden, Sachsen). Za velike vpehe (8000) velike medalje znanst. društ. v Parizu.

Ant. Gregorič

sedaj v svoji lastni hiši Via Francesco Giuseppe blizu starega goriškega pokopališča

sprejema vsako mizarsko in tapetirsko delo ter garantuje, da bode dobro in trajno izvršeno.

Priporoča ob enem svojo bogato zalogo hišne oprave (mobilitj), tapetirskega blaga in zreal po prav spodobnih cenah.

Na podlogi razsodbe v. c. k. dež. zdravniškega sveta od v. c. k. namestništva dovoljene

Marijacejske kaplje za želodec

izvrsten pripomoček zoper vse želodečne bolezni

posebno pa se sponaša pri netečnosti, želodečni slabosti, slabodišcem dihu, kedar človeka napenja, mu kislo podaja, kedar ga grize ali vjeda, pri želodečnem kataru, zgagi ali rezalci, če se nareja pesek ali kaša, pri preobilnosti sli, zlatenci, pri studu in metanji, glavobolu, prihajajočem od želodca, želodečnem krču, pri zaprtem životu, prenasitenosti bodi z jedmi ali pijačami, pri glitah, vrančnih, jeternih ali hemoroidnih bolestitih.

Vsaka steklenica stane s podukom o rabi 35 kr.

Glavna zaloga za Gorico pri gospodu lekarničarju A. pl. Girioncoli v Gorici, blizu „treh kron“.

Centralna zaloga za razpošiljanje: Apotheke zum heiligen Schutzengel des Carl Brady, Krem-sier. Maehren.

Proti napenjanju, želodečni kislini hemoroidom, telesnemu zabasanju, jetrni in žolčni bolečini, nečisti krvi, krvnemu natoku, proti glavi in prsim.

Po specialnem zdravniškem predpisu narejeno.

Glavni deli:

Ekstrakti iz švicarskih medicinskih zelišč.

1.— in v manjših dozah po 15 kuglice à 30 pf. Vsaka škatljica pravih švicarskih kuglic mora imeti gornji etiket, beli švicarski križ na rdečem dnu predstavljajoč in podpis izdelovalca. V Gorici; lekarnik J. CRISTOFOLETTI.

Koristneje in ceneje kot vse kisle vode.

Lehno topeče. Rabljivo za bolnike vsake starosti.

Absolutno neškodljivo.

Prospekti, ki med drugim obsejajo tudi mnoge sodbje iz strokovnjaških krogov o vplivu in neškodljivosti, se dobijo v doli naznanjenih lekarnah zastoj. Izrečno naj se zahtevajo lekarnarja Rihard Brandt-a švicarske kugljice, ki se dobijo le v kositrenih dozah, s 50 kuglicami a m.

Hiša na prodaj.

V Praprothu pri Nabrežini na Krasu je na prodaj čedna hiša, štev. 13, pristojna za vsakega krčmarja. Ima 6 sob, skedenj, podzemeljsko in površno klet. Cena in pogoji se poizvedo pri lastniku

Fr. Saksida

v Saksidu št. 205 pri Dornbergu.

Oznaniilo.

Podpisani naznanja p. n. občinstvu, da začne s 1 sept. se svojim parnim mlinom od 6. ure zjutraj do 6. zvečer vsak dan žito vsakoršne baže in za vsacega posebe mleti. Ker ta mlin do 60 kvintalov v tem času zmleje, in ker se je podpisani z vestnimi in v tem poslu zvedenimi služabniki prevedel; garantuje toraj za točnost, snažnost in dobroto. melje. Mlel bode ta mlin tudi po najnižji ceni.

Komen, dne 24. avg. 1881.

Dominik Gaspari.

JAKO VAŽNO

vsakteremu za oči.

Prava dr. White-jeva voda za oči od Traugott Ehrhardt-a v Grossbreitenbach-u v Turingiji (Thüringen) slovi uže od leta 1822 po celem svetu.

Dobiva se steklenica po 1 gl. v Trstu v lekarni „Carlo Zanetti“ Via nuova 27 in v Gorici tudi v Cristofoletti-jevi lekarni na Trauniku.

Zahteva pa naj se izrekoma samo dr. Whitejeva voda za oči od Traug. Ehrhardta. Nobena druga.

Odlomki iz pism: Gospodu Tr. Ehrhardt-u. Potem ko je moja žena trpela na očesnem vnetji, je rabila Vašo pravo dr. White-jevo vodo za oči, in z božjo pomočjo je ozdravela popolnem; zato prosim (sl. narč.). Schneidermühl, d. 13/7. 80. Gust. Kaufmann. Dalje: Ker mi Vaša prava dr. White-jeva voda za oči toliko vga-ja, prosim (sl. nar.) Erfurt d. 6/8. 80. Joh. Leibold.

Posestvo na prodaj.

V Kanalu se odda v najem ali pa prodá od 11. novembra 1881 prav po ugodni ceni posestvo „Pečno“, veliko okoli 45 njiv, prav dobre zemlje, in je vse skup skoro en sam kos, ki obstaja iz njiv, vinogradov in pa gozdovja in z dvema kmečkima hišama, hlevom, kletjo itd.

Posestvo je veliko dovolj, da bi zadostovalo dvema kmetoma. Natanka poročila o tem se izvedo v Kanalu v Gorenji vasi št. 44.